

Αρ.Ταυτότητας:.....Αρ.Μητρώου:.....

ΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΟΝΟΜΑ:.....

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ:.....

Σχολείο:..... Τμήμα:.....

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-2023

Β' ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ 25 ΜΑΙΟΥ 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΟΥΣΙΚΗ (Α' ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: B064

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: 90 λεπτά
ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΕΚΑΤΡΕΙΣ (13) ΣΕΛΙΔΕΣ**

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ

Οδηγίες

- Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις του εξεταστικού δοκιμίου.
- Όλες οι απαντήσεις σας πρέπει να γραφτούν στο παρόν εξεταστικό δοκίμιο.
- Οι μονάδες βαθμολόγησης αναγράφονται στο τέλος της κάθε ερώτησης σε αγκύλες [ ].
- Οι τελικές σας απαντήσεις πρέπει να γραφτούν στους χώρους που ορίζονται ως *Τελική απάντηση* και όχι στο *Πρόχειρο*.
- Όλες οι τελικές σας απαντήσεις να γραφτούν με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης.
Η χρήση διορθωτικού υγρού/ταινίας απαγορεύεται.
- Ακολουθήστε πιστά τις οδηγίες της κάθε ερώτησης.

ΒΑΘΜΟΣ

Αριθμητικώς .....

Ολογράφως .....

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

Κωδικός .....

Μονογραφή .....

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ		
ΕΝΤΥΠΟ ΔΙΟΡΘΩΤΗ		
Ερώτηση	Μονάδες	Βαθμός
Ακουστικές Δεξιότητες		[30]
Άσκηση 1: Ρυθμικές αξίες/ σχήματα	4	*
Άσκηση 2: Φθόγγοι μελωδίας	4	*
Άσκηση 3: Είδος συγχορδίας	3	*
Άσκηση 4: Διαδοχή συγχορδιών	4	*
Άσκηση 5.1: Είδος πτώσης	3	*
Άσκηση 5.2: Συγχορδίες πτώσης	2	*
Άσκηση 6: Μετατροπία	4	*
Άσκηση 7: Καταγραφή μελωδίας	6	*
Ανάλυση: Ακουστική ανάλυση έργων		[7]
Απόσπασμα 1	3	*
Απόσπασμα 2	4	*
Ανάλυση: Γραπτή ανάλυση έργων		[18]
1. J. Haydn	10	*
2. F. Schubert	8	*
Χορωδία		[15]
Άσκηση 1.1	4	*
Άσκηση 1.2	4	*
Άσκηση 2	4	*
Άσκηση 3	3	*
Αρμονία		[30]
Άσκηση 1	10	*
Άσκηση 2	20	*
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ 100		*
ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ 20 (100÷5)		*

ΜΕΡΟΣ Α': ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ακουστικές Δεξιότητες

[30]

Οδηγίες

- Ακολουθείστε τις οδηγίες που εκφωνούνται για να λύσετε τις ασκήσεις.
- Κυκλώστε την απάντησή σας, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.
- Το κάθε απόσπασμα θα ακουστεί τρεις (3) φορές, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

1. Κυκλώστε την καταγραφή που αποδίδει ορθά τις ρυθμικές αξίες της μελωδίας που θα ακούσετε. **Σημ. Αν κυκλώσουν το Β ή το Δ παίρνουν 2 μονάδες.** [4]

2. Κυκλώστε την καταγραφή που αποδίδει ορθά τους φθόγγους του μελωδικού σχήματος που θα ακούσετε. **Σημ. Αν κυκλώσουν το Β ή το Γ παίρνουν 2 μονάδες.** [4]

3. Θα ακούσετε δύο (2) συγχορδίες, τρεις (3) φορές. Γράψετε την απάντηση που ζητείται στη γραπτή ερώτηση που ακολουθεί. [3]

Ποια από τις δύο (2) συγχορδίες είναι ελάσσονα με έβδομη (7η);

- A. Συγχορδία 1
B. Συγχορδία 2

Ακούστηκε:

4. Κυκλώστε τη διαδοχή των συγχορδιών που θα ακούσετε. [4]

Σημ. Αν κυκλώσουν το Β ή το Γ παίρνουν 2 μονάδες.

- A. I - IV - ii⁷ - V⁷ - I
B. I - IV⁶ - ii⁷ - V⁷ - I
C. I - IV - ii - V⁷ - I
D. I - IV⁶ - ii - V⁷ - I

Ακούστηκε:

5.1 Κυκλώστε την πτώση που δημιουργείται από τις δύο (2) τελευταίες συγχορδίες της τετράφωνης εναρμόνισης που θα ακούσετε. [3]

Σάς δίνεται ο ρυθμός της εναρμόνισης, η οποία ξεκινά με την τονική συγχορδία σε ευθεία κατάσταση.

- A. Τέλεια αυθεντική
B. Ατελώς αυθεντική
Γ. Μισή
Δ. Απροσδόκητη

Ακούστηκε:

5.2 Γράψετε τις συγχορδίες που αποτελούν την πιο πάνω πτώση με λατινική αρίθμηση: [2]

V - vi

6. Σας δίνεται ο ρυθμός και η αρχική τονικότητα της τετράφωνης μελωδίας που θα ακούσετε. Κυκλώστε την ορθή επιλογή της δήλωσης που ακολουθεί. [4]

Ακούγεται:

The musical example consists of two parts. The first part shows a rhythmic pattern of eighth notes on a single staff. The second part shows a harmonic progression from treble and bass staves. Below the staves are Roman numerals indicating the chords: Λα- i   V   i   Nτο+ IV   VI   V⁷   I.

Η τετράφωνη εναρμόνιση της μελωδίας κινείται μετατροπικά προς τη(v):

A. Σχετική μείζονα

B. Υποδεσπόζουσα

Γ. Δεσπόζουσα

7. Να γράψετε τη μελωδία που θα ακούσετε.

[6]

- Η μελωδία αποτελείται από δύο (2) μέτρα.

- Σάς δίνονται:

ο μετρικός οπλισμός,

ο οπλισμός της τονικότητας, και

ο πρώτος φθόγγος, (τονική), χωρίς αξία για να τη βρείτε.

Η μελωδία αρχίζει με θέση.

- Ακούγεται η τονική συγχορδία, ο αρπισμός και ο παλμός, και ακολουθεί η εκτέλεση ολόκληρης της μελωδίας, η οποία θα ακουστεί τέσσερις (4) φορές.

ΠΡΟΧΕΙΡΟ

ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ακούστηκε:

ΑΞΙΕΣ/ΡΥΘΜΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ								
								Σύνολο: 15
2	1	4	1	1	1	4	1	Πήρε:

2M 1	2μ 1	3μ 2,5	4K 4	2M 1	2μ 1	2M 1	6μ 5	2μ 1	3M 2,5	2μ 1	Σύνολο: 21
											Πήρε:

ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΤΩΝ:

ΑΞΙΕΣ/ΡΥΘΜΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ
	1	2μ	1
	2	2M	1
	4	3μ	2,5
	4	3M	2,5
		4K	4
		6μ	5

Σημ.: Οι μονάδες του μελωδικού διαστήματος μεταξύ μμ. 1-2 ανήκουν στις μονάδες για το μ. 2

ΜΕΤΡΑ	ΑΞΙΕΣ / ΡΥΘΜ. ΣΧΗΜΑΤΑ	ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΡΑΣΗΣ
	Mov.: Πήρε:	Mov.: Πήρε:	Mov.: Πήρε:
1 ^ο μέτρο	8	10,5	18,5
2 ^ο μέτρο	7	10,5	17,5
ΣΥΝΟΛΟ	15	21	36/6= 6

Οδηγίες

- Όλα τα θέματα αφορούν αποκλειστικά στα αποσπάσματα που θα ακούσετε.
- Το κάθε απόσπασμα θα ακουστεί τρεις (3) φορές.
- Πριν την πρώτη ακρόαση του κάθε αποσπάσματος, σάς δίνεται χρόνος για να διαβάσετε τις ερωτήσεις.
- Κυκλώστε την απάντησή σας, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Απόσπασμα 1

Να σημειώσετε μόνο στις **τρεις (3)** δηλώσεις που είναι ορθές σε σχέση με το απόσπασμα.

[3]

Στο απόσπασμα ακούγεται:

- Μέρος από το μεσαίο τμήμα του έργου
- Μέρος από το τελευταίο τμήμα του έργου**
- Συγκοπή στο ρυθμό του μουσικού υλικού στην αρχή**
- Μέρος του θέματος του ρεφρέν, συνεχόμενο χωρίς διακοπή
- Μέρος του θέματος του ρεφρέν, να διακόπτεται από παύσεις**
- Μέρος του θέματος του ρεφρέν, να εκτελείται από το βιολί I και το τσέλο

Απόσπασμα 2

- 2.1 Ο χαρακτήρας που ακούγεται στο απόσπασμα είναι ο: [2]
- A. Αφηγητής
B. Πατέρας
Γ. Γιος
Δ. Βασιλιάς (των ξωτικών)
- 2.2 Να σημειώσετε μόνο στις δύο (2) δηλώσεις που είναι ορθές σε σχέση με το απόσπασμα. [2]
- Στο απόσπασμα ο χαρακτήρας βρίσκεται σε απόγνωση.**
 Στο απόσπασμα ο χαρακτήρας βρίσκεται σε ήρεμη ψυχική κατάσταση.
 Το πιάνο εκτελεί κυρίως επαναλαμβανόμενες συγχορδίες σε τρίηχα.
 Το πιάνο εκτελεί κυρίως επαναλαμβανόμενες οκτάβες σε τρίηχα.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΓΡΑΠΤΟ ΜΕΡΟΣ

Ανάλυση: Γραπτή Ανάλυση Έργων

[18]

1. J. Haydn , 4^η Κίνηση, Finale – Presto «Το αστείο» από το *Κουαρτέτο Εγχόρδων στη Μικρή Μείζονα, Op.33, No.2* [10]

Σάς δίνονται τα μμ. 36-48 (1^ο Επεισόδιο - απόσπασμα)

Αφού τα μελετήσετε να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

1.1 Ποια είναι η τονικότητα στα μμ. 36-47;

[2]

Λαβ Μείζονα

1.2 Δίνονται στη ΣΤΗΛΗ Α, τα τέσσερα (4) μουσικά όργανα του κουαρτέτου εγχόρδων και στη ΣΤΗΛΗ Β, έξι (6) περιγραφές εκτέλεσης.

Να μελετήσετε τα μμ. 44-47 και να σημειώσετε για κάθε μουσικό όργανο (____), το κεφαλαίο γράμμα (από τη Στήλη Β) με την ορθή περιγραφή που του αντιστοιχεί.

Σημειώνεται ότι ισχύει μόνο μία περιγραφή για κάθε μουσικό όργανο.

(4x1,5μ = 6)

[6]

ΣΤΗΛΗ Α

ΣΤΗΛΗ Β

Βιολί I ΣΤ	A. Εκτελεί ισοκράτημα (πεντάλ)
Βιολί II Γ	B. Εκτελεί διπλούς φθόγγους
Βιόλα Ε	Γ. Εκτελεί μία 3 ^η ψηλότερα από το χαμηλότερό του όργανο
Τσέλο Α	Δ. Εκτελεί sf σε κάθε μέτρο
	E. Εκτελεί σε κλειδί vto (άλτο)
	ΣΤ. Εκτελεί την κύρια μελωδική γραμμή

1.3 Ποια δύο (2) μουσικά στοιχεία χαρακτηρίζουν τα μμ. 41-47;

Κυκλώστε αυτά που ισχύουν.

[2]

- A. Μεγάλο εύρος δυναμικών
- B. Ομοφωνική υφή
- C. Χρήση τονικής και δεσπόζουσας συγχορδίας
- D. Πολύπλοκη αρμονία

2. F. Schubert, Ο Βασιλιάς των ξωτικών

[8]

Σάς δίνονται τα μμ. 136-148 για μελέτη και η μετάφραση των στίχων.

Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

136

schwind, er hält in Ar-men das äch-zende

140

Kind, er-reicht den Hof mit Müh und

145 Recit.
Not; in sei-nen Ar-men das Kind war tot. Andante.

Edition Peters. 9028

Από τη Στροφή 8 - Αφηγητής:

er hält in Armen das ächzende Kind,

erreicht den Hof mit Müh und Not; in seinen Armen das Kind war tot.

(Ο Πατέρας) καθώς κρατά στην αγκαλιά του το Παιδί που βογκάει,

φτάνει στην αυλή με κούραση κι αγωνία, στα χέρια του το Παιδί ήταν, πια, νεκρό.

2.1 Να εντοπίσετε στην παρτιτούρα ένα (1) παράδειγμα από τα ακόλουθα μουσικά στοιχεία.

Ακολούθως να σημειώσετε τον αριθμό του/των μέτρου/ων για το κάθε ένα παράδειγμα, στο χώρο που σάς δίνεται (_____).

A. Μελωδικό σχήμα στο αριστερό χέρι του πιάνου που περιλαμβάνει ανιούσα κλίμακα και κατιόν άρπισμα, το οποίο προέρχεται από την εισαγωγή του έργου.

μ. 136 ή μ. 138 ή μ. 140

[2]

B. Ατελώς αυθεντική πτώση στη ντο ελάσσονα (να λάβετε υπόψη το πιάνο και το μέρος της φωνής) . **μμ. 139-140**

[2]

Γ. Ναπολιτανική έκτη συγχορδία (N6). **μ. 146**

[2]

(θα θεωρηθούν ορθά και τα μμ. 143 ή 145)

Δ. Στιλ ρετσιτατίβο **μμ. 146-147**

[2]

Σάς δίνονται τα μμ. 36-43 από το έργο *Ave Verum Corpus K618*

The musical score for Ave Verum Corpus K618, mm. 36-43, features four staves of music in G major, 2/4 time. The lyrics are: a - mi - ne, in mor - tis ex - a - mi - ne. The score includes various musical elements such as slurs, grace notes, and dynamic markings.

Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

1. Στα μμ.39-41

1.1 Η μελωδική κίνηση των μπάσων είναι **χρωματική**

[4]

1.2 Το ύφος αλλάζει και μετατρέπεται από συλλαβικό σε **μελισματικό**

[4]

2. Στα μμ. 42-43

Κυκλώστε την πτώση, στην οποία καταλήγει το απόσπασμα:

[4]

A. Μισή

B. Τέλεια αυθεντική

Γ. Πλάγια

Δ. Ατελώς αυθεντική

3. Ποιος είναι ο συνθέτης του έργου; **ο Μότσαρτ** (Βόλφγκανγκ Αμαντέους)

[3]

Σάς δίνεται ένα (1) μουσικό θέμα οκτώ (8) μέτρων. Τα πρώτα τέσσερα (4) μέτρα δίνονται εναρμονισμένα.

1. Σημειώστε στα μέτρα 1 μέχρι 4: [10]

1.1 την <u>κλίμακα</u> , στο σημείο με ....., κάτω αριστερά του πενταγράμμου	[1]
1.2 τις <u>συγχορδίες</u> με ολοκληρωμένη λατινική αρίθμηση και αναστροφές, κάτω από την παρτιτούρα (12 συγχορδίες)	(12μ÷2=6) [6]
1.3 τους δύο (2) <u>ξένους φθόγγους</u> , με αστερίσκο (*)	(2χ0,5μ=1) [1]
1.4 την <u>ορθή αναγνώριση και περιγραφή της μετατροπίας</u> να γραφτεί η τονικότητα (1,75 μ) και να χαρακτηριστεί ως χρωματική (0,25μ)	[2]

2. Συνεχίστε με τα μέτρα 5 μέχρι 8: [20]

- 2.1 Εναρμονίστε τη μελωδική γραμμή της σοπράνο για τέσσερις φωνές (SATB), σύμφωνα με τα πιο κάτω κριτήρια.

Κριτήρια Βαθμολόγησης (μέτρα 5 - 8)	Μονάδες
1. Αρμονικές Συνδέσεις και Οριζόντια Κίνηση Φωνών	24
• Ορθές βαθμίδες με ολοκληρωμένη λατινική αρίθμηση και αναστροφές, ορθοί φθόγγοι συγχορδιών, ορθοί διπλασιασμοί 15 βαθμ. + 3 συγχ. (μ.5(1), μ.7(2)) (18÷2=9)	9
• Ορθή σύνδεση συγχορδιών 6 συνδέσεις : μ.4-5(1), μ.5(1), μ.6(1) μ.6-7 (1), μ.7 (2) = 6	6
• Αναγνώριση, ορθή λύση και χρήση V ⁷ και αναστροφών (μ.6=1μ)	2
• Αναγνώριση και ορθή λύση της Ναπολιτανικής έκτης (Ν6)	4
• Χρήση Διαβατικού 6/4	3
2. Μετατροπία (ορθή σήμανση και περιγραφή της διαδικασίας)	4
• Επιστροφή στην αρχική τονικότητα	4
3. Πτώσεις	8
• Αξιοποίηση του πτωτικού I 6/4 στην τελική πτώση	3
• Τέλεια αυθεντική πτώση στην τελική κατάληξη	2
• Χρήση πλάγιας πτώσης	3
4. Ξένοι Φθόγγοι - Σήμανση ξένων φθόγγων με αστερίσκο (*)	4
• Προήγηση	Χρήση
• Ποίκιλμα	Χρήση
5. Αρμονικά λάθη	
• Παράλληλη 5 ^η ή 8 ^η	αφαίρεση 0,5 μονάδας για κάθε λάθος
• Αντιπαράλληλη 5 ^η ή 8 ^η	
• Ευθεία (Κρυμμένη) 5 ^η ή 8 ^η	
• Αυξημένο Διάστημα	
• Διασταύρωση φωνών	
• Μελωδικό ή Αρμονικό χάσμα	
Υπολογισμός Συνόλου Βαθμών:	
Άθροισμα μονάδων από Κριτήρια 1 έως 4 → Αφαίρεση μονάδων από Κριτήριο 5	40÷2=[20]

ΠΡΟΧΕΙΡΟ

..... : ....

ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

NTO : I   V⁶ ₅ I   V   I⁶   V   vi   IV⁷   V   V⁸ ₇ i   V

λα-
χρωματική μετατρ.

i   V⁶ ₄   i⁶   N⁶   V   i
NTO   vi

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ